

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/642>

Materiál v pripomienkovom konaní do 21.11.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom financií SR na základe nálezu č. 491/2021 Z. z. Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 14/2018-73 a podnety z aplikačnej praxe

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu zákona je zosúladiť niektorých ustanovení zákona č. 98/2004 Z. z. s Ústavou Slovenskej republiky, a to na základe nálezu (rozhodnutia) Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 14/2018-73 z 10. novembra 2021 uverejnenom v Zbierke zákonov 17. decembra 2021 pod č. 491/2021 Z. z., úprava niektorých ustanovení zákonov o spotrebných daniach v súvislosti s . 89/2022 Z. z., zníženie administratívnej záťaže daňových subjektov obchodujúcich s predmetmi spotrebnej dane a legislatívno-technické úpravy niektorých ustanovení zákonov o spotrebných daniach vyplývajúce z poznatkov aplikačnej praxe

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 13.02.2023

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu zákona je zosúladiť niektorých ustanovení zákona č. 98/2004 Z. z. s Ústavou Slovenskej republiky, a to na základe nálezu (rozhodnutia) Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 14/2018-73 z 10. novembra 2021 uverejnenom v Zbierke zákonov 17. decembra 2021 pod č. 491/2021 Z. z., úprava niektorých ustanovení zákonov o spotrebných daniach v súvislosti s . 89/2022 Z. z., zníženie administratívnej záťaže daňových subjektov obchodujúcich s predmetmi spotrebnej dane a legislatívno-technické úpravy niektorých ustanovení zákonov o spotrebných daniach vyplývajúce z poznatkov aplikačnej praxe. RÚZ k materiálu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Dopĺňa sa nový novelizačný bod 4., ktorý znie:

„4. § 6 sa dopĺňa novým odsek (2), ktorý znie:

(2) Na biopalivá2g) a palivá so 100 % podielom bio zložky sa ustanovuje znížená sadzba dane vo výške 0 eur/1000 l alebo 0 eur/1000 kg použité ako pohonná látka.“

Pôvodné odseky 2 až 5 sa prečísľujú na odseky 3 až 6.

Odkaz 2g) znie:

„2g) §2 ods. 4 zákona 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby zmene a doplnení niektorých zákonov“

Ostatné novelizačné body sa prečísľujú.

V novelizačnom bode 5. (pôvodne 4.) sa číslovka „4“ nahrádza číslovkou „5“.

Odôvodnenie:

Republiková únia zamestnávateľov je členom:

Európska zelená dohoda predstavuje plán Európskej komisie na ekologickú transformáciu hospodárstva Európskej únie v záujme udržateľnej budúcnosti. Jej primárnym cieľom je zabezpečiť, aby sa do roku 2030 znížili emisie skleníkových plynov o 55 % v porovnaní s rokom 1990 a v roku 2050 bola Európa klimaticky neutrálna.

Oslobodenie biopalív od spotrebnej dane prispeje k zníženiu cien pohonných látok. Navrhované opatrenie tak pomôže aj sektoru cestnej dopravy a aspoň sčasti prispeje k udržaniu konkurencieschopnosti podnikateľských subjektov. Navyše, ak by sa cena pohonných hmôt vyrovnala cenám v okolitých krajinách, zvýšil by sa objem načerpaných pohonných látok na Slovensku, čo by prinieslo vyšší výber daní pre Slovensko.

Biopalivá sa vyznačujú svojou obnoviteľnosťou, udržateľnosťou a v neposlednom rade prispievajú k znižovaniu závislosti na fosílnych palivách, čo je v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody a jej nástrojov – balíkov legislatívnych návrhov Fit for 55 a Repower EÚ predovšetkým.

Ustanovenie zníženej sadzby spotrebnej dane v prípade bionafty s označením B100, môže predstavovať motiváciu pre slovenských dopravcov k investíciám do vozidiel jazdiacich výhradne na biopalivá, čo v konečnom dôsledku výrazným spôsobom prispeje k dekarbonizácii cestnej dopravy.

2. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme rozšíriť oslobodenie od spotrebnej dane aj pre palivo B100 (100% biodiesel) určené na použitie ako pohonná látka vo verejnej osobnej doprave.

Do ustanovení § 10, ods. 2. navrhujeme za písmeno j) doplniť nové písmeno k) v nasledovnom znení:

„k) ktorým je biodiesel podľa § 4 ods. 7, písm. a), spĺňajúci podmienky technickej normy EN STN 14214 (B100), určený na použitie ako pohonná látka pre autobusy podľa osobitného predpisu x), ktoré sú prevádzkované za účelom zabezpečovania dopravných služieb vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu y).

Poznámka x) pod čiarou znie: zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene niektorých zákonov

Poznámka y) pod čiarou znie: §19 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave

Ostatné odseky § 10 sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

V zmysle aktuálne platnej právnej úpravy sa na palivá biologického pôvodu aplikujú rovnaké sadzby spotrebnej dane na liter paliva ako na palivá fosílného pôvodu. Palivá biologického pôvodu majú však výrazne pozitívnejší vplyv na znižovanie emisií skleníkových plynov ako palivá fosílného pôvodu. Pri prepočítaní stanovených sadzieb na energetické jednotky alebo úspory emisií skleníkových plynov sú sadzby spotrebnej dane na palivá biologického pôvodu vyššie ako na fosílna palivá, čo paradoxne pôsobí opačným efektom a je spôsobilé brzdiť dosahovanie stanovených cieľov SR (povinný percentuálny podiel OZE v doprave a znižovanie emisií skleníkových plynov v doprave). Na dosiahnutie stále sa zvyšujúcich environmentálnych cieľov a súčasné zachovanie konkurencieschopnosti, rastu a zamestnanosti hospodárstva je v energetickom systéme potrebná systémová zmena spočívajúca v znížení používania fosílnych palív a zvýšení podielu obnoviteľných zdrojov energie. Zaťaženie spotreby biopalív daňou znižuje konkurencieschopnosť týchto alternatívnych palív, čím sa do budúcnosti brzdi ich ďalší rozvoj. Využívanie biopalív by pomohlo navyše znížiť emisie skleníkových plynov v doprave, pričom práve v tomto sektore sa očakáva výrazný rast emisií. Zavedenie spotrebnej dane pre tieto ekologické palivá je navyše v rozpore so samotnou podstatou a účelom spotrebných daní ako takých – obmedzovať spotrebu nezdravých, resp. neekologických produktov. Dosahovanie stanovených environmentálnych cieľov inými prostriedkami ako biopalivá (elektromobilita, vodík) bude znamenať bez optimalizácie daňových sadzieb najväčší negatívny dopad na štátny rozpočet spôsobený zníženým výberom na spotrebnej dani a uplatňovaním dotačných podporných mechanizmov na elektromobilitu a vodíkovú mobilitu. Preto sa domnievame, že optimalizácia systému spotrebných daní pomôže sanovať tento negatívny dopad a zároveň plniť stanovené environmentálne ciele. Znižovanie emisií z verejnej dopravy je jedným zo základných spôsobov ako môžu subjekty verejnej správy priamo prispieť k znižovaniu celkových emisií skleníkových plynov z dopravy. Aj vzhľadom na podporné opatrenia OPSK a POO je dôvodné predpokladať, že objednávateľia verejnej osobnej dopravy postupne pristúpia k obmene vozového parku za účelom zavádzania alternatívnych palív.

Navrhované zníženie spotrebnej dane z biogénnych látok povedie k zvýšeniu využívania aktuálne dostupných alternatívnych palív (biopalív), pričom investičné náklady na obmenu vozového parku budú významne nižšie ako pri využití iných alternatív (autobusy s pohonom na vodík, elektrinu, CNG). Reálna výška výpadku výberu spotrebnej dane bude závisieť od miery náhrady autobusov a tá bude závisieť od viacerých faktorov, ako je napr. obnova vozového parku inými alternatívami (CNG, elektrina vodík), využívanie doterajších naftových autobusov, dotačná politika štátu v prospech vodíkových a elektrických autobusov, využívanie trolejbusovej dopravy. Expertným odhadom počítame výpadok okolo 3,4 mil EUR, čo zodpovedá náhrade 10% naftových autobusov za biopalivové autobusy. Navyše, pri vyššom využívaní domáceho zdroja energie ktorým biopalivá sú, bude vznikať dodatočný príjem štátneho rozpočtu z dane z príjmov a DPH v reťazci výroby biopalív od zdroja vstupnej suroviny, cez jeho dopravu a spracovanie na biopalivá až po ich prepravu a tankovanie. Celý tento reťazec sa nachádza na Slovensku. Vzhľadom na to, že elektrická energia má na jednotku energie oveľa nižšiu spotrebnú daň, postupná elektrifikácia v autobusovej doprave, podporovaná dotáciami z dostupných fondov, bude rovnako spôsobovať výpadok príjmov štátneho rozpočtu.

3. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme doplniť do návrhu zákona ustanovenie, ktoré umožní v daňovom sklade prečerpávať minerálny olej v pozastavení dane bez jeho skladovania, ktorý bude po prečerpaní následne vyvezený v pozastavení dane do tretieho štátu.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na prebiehajúci konflikt na Ukrajine v súčasnosti evidujeme narastajúci trend vývozu rôznych komodít (vrátane minerálneho oleja) práve na toto územie. Tento trend vedie k zvýšenému náporu na colné úrady a iné orgány a spoločnosti pôsobiace v mieste výstupu. Spoločnosti zabezpečujúce činnosti súvisiace s vývozom tovaru (napr. prekládku na širokorozchodnú trať pri preprave prostredníctvom železničnej trate) nachádzajúce sa v mieste výstupu v súčasnosti častokrát nie sú kapacitne schopné promptne zabezpečiť celý želaný objem vývozu komodít. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhujeme do zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja doplniť ustanovenia, ktoré umožnia prečerpávať minerálny olej v pozastavení dane v daňovom sklade, a to napr. v podobe prečerpávacej stanice minerálneho oleja, ktorá by slúžila výlučne na príjem minerálneho oleja, jeho prečerpávanie (napr. z dôvodu preloženia na širokorozchodnú trať) a odosielanie v pozastavení dane (napr. do miesta výstupu). Osoba, ktorá bude chcieť prevádzkovať prečerpávaciu stanicu minerálneho oleja v pozastavení dane, by musela spĺňať všetky zákonom stanovené podmienky pre daňový sklad a disponovať platným povolením na jeho prevádzkovanie od colného úradu. Prečerpávaciu stanicu minerálneho oleja by sa mala nachádzať mimo miesta výstupu a musí byť vybavená vhodným overeným prečerpávacím zariadením. Vzhľadom na skutočnosť, že by v prečerpávacej stanici minerálneho oleja dochádzalo iba k prečerpaniu minerálneho oleja po jeho prijatí a okamžitému odoslaniu, disponovanie skladovacím zariadením nepovažujeme za nevyhnutné. Minerálny olej by sa v prečerpávacej stanici nachádzal iba nevyhnutný čas počas doby prečerpania, t. j. niekoľko hodín, maximálne 1-2 dni. Osoba, ktorá by bola prevádzkovateľom daňového skladu minerálneho oleja, by musela za účelom získania tohto oprávnenia splniť prísne kritériá stanovené zákonom o spotrebnej dani z minerálneho oleja. Z dôvodu, že v prečerpávacej stanici minerálneho oleja by sa manipulovalo s minerálnym olejom v pozastavení dane, a za účelom eliminácie rizika únikov na spotrebnej dani z minerálneho oleja, navrhujeme zaviesť inštitút prečerpávacej stanice minerálneho oleja ako nový typ daňového skladu a umožniť jeho prevádzkovanie iba takému subjektu, ktorý splnil tieto kritériá a colný úrad mu udelil povolenie na jeho prevádzkovanie.

4. Zásadná pripomienka k čl. I, bod 38 (§ 22 ods. 14 písm. c)) návrhu zákona

Navrhujeme v čl. I, bode 38 (§ 22 ods. 14 písm. c)) návrhu zákona spresniť, že pod pojem „nedoplatok“ spadajú nielen nedoplatky voči colnému a daňovému úradu a Sociálnej poisťovni, ale aj voči zdravotným poisťovniam.

Zároveň navrhujeme 15dňovú lehotu po splatnosti a výšku nedoplatku 5 EUR zaviesť aj do ust. § 22 ods. 17 písm. a) zákona upravujúceho postup správcu dane pri zložení/doplnení zábezpeky na daň u daňového subjektu, ktorému bolo úplne alebo čiastočne upustené od zábezpeky.

Odôvodnenie:

Súčasný znenie zákona č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja (ďalej len „zákon“) definuje podmienky, ktoré musí spĺňať prevádzkovateľ daňového skladu, ktorý je podnikom na výrobu minerálneho oleja na to, aby bol považovaný za daňovo spoľahlivý. Daňovo spoľahlivý prevádzkovateľ daňového skladu nesmie okrem iného mať nedoplatky voči colnému úradu a daňovému úradu, ako aj nedoplatky na poistnom na sociálne poistenie. Čo sa týka vzťahu prevádzkovateľa daňového skladu voči zdravotnej poisťovni, zákon vo svojich ustanoveniach neobsahuje

pojem „nedoplatok“. Záväzok, ktorý vznikne prevádzkovateľovi daňového skladu voči zdravotnej poisťovni tento zákon označuje ako „pohľadávku po splatnosti“, pričom sa odvoláva na zákon o zdravotnom poistení, ktorý rovnako vo svojich ustanoveniach neobsahuje pojem „nedoplatok“.

Navrhujeme preto v návrhu zákona spresniť, že pod pojem „nedoplatok“ v zmysle ust. § 22 ods. 14 písm. c) zákona spadajú nielen nedoplatky voči colnému úradu, daňovému úradu a Sociálnej poisťovni, ale aj pohľadávky po splatnosti voči zdravotnej poisťovni. V zmysle takto upraveného znenia návrhu zákona by sa za nedoplatok nepovažovalo omeškanie akejkolvek platby v lehote do 15 dní od splatnosti alebo vo výške do 5 EUR nielen voči daňovým a colným úradom, ale aj voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia. Takýmto krokom by zároveň došlo aj k zjednoteniu posudzovania záväzkov prevádzkovateľa daňového skladu voči Sociálnej poisťovni a jednotlivým zdravotným poisťovniam.

Za účelom zjednotenia ustanovení zákona týkajúcich sa zábezpeky na daň navrhujeme 15dňovú lehotu po splatnosti a výšku nedoplatku 5 EUR zaviesť aj do ust. § 22 ods. 17 písm. a) zákona upravujúceho postup správcu dane pri zložení/doplnení zábezpeky na daň u daňového subjektu, ktorému bolo úplne alebo čiastočne upustené od zábezpeky. Colný úrad by tak vyzval na doplnenie zábezpeky na daň takého prevádzkovateľa daňového skladu, ktorému bolo úplne alebo čiastočne upustené od zábezpeky, ak zistí, že má nedoplatky voči daňovému úradu, colnému úradu, Sociálnej poisťovni alebo voči nemu zdravotná poisťovňa eviduje pohľadávku po splatnosti viac ako 15 dní alebo vyššiu ako 5 EUR.

5. Všeobecná pripomienka k čl. I., novelizačným bodom 70 – 74 (aplikácia §31)

Ak sa bude po 13.2.2023 dodávať PHM (Incoterms CPT, DAP a pod.) a dopravu bude zabezpečená vo vlastnej réžii, eZSD sa vystaví s informáciou kde je:

- uvedený ako „príjemca“ – napr. predajca,
- uvedené ako „miesto určenia“ – napr. čerpacia stanica predajcu,

a to však samozrejme za predpokladu, že colným úradom vystavené povolenie obsahujú všetky miesta určenia (prevádzky) spadajúce pod dané povolenie, alebo bude k dispozícii vytvorený prístup k daným informáciám na portály FR SR. V súčasnosti je k dispozícii len základná informácia, a to či je daný subjekt držiteľom povolenia a jeho evidenčné číslo.

Zložitejšie je to v prípadoch keď dopravu PHM nezabezpečuje (Incoterms FCA) dodávateľ A a kupujúcim/príjemcom PHM je distribútor B.

Je v tomto prípade možné eZSD vystaviť napríklad nasledovne:

- ako „príjemca“ sa uvedie distribútor B
- ako „miesto určenia“ sa uvedie, napr. čerpacia stanica obchodného partnera „distribútora B“ ak tento „distribútor B“ nie aj je predajcom pre danú ČS?

Príklad

Spoločnosť – distribútor A vystaví eZSD na:

- príjemcu, pod evidenčným číslom č. distribútora B
- miesto určenia/prevádzku/ČS, ktorá prislúcha predajcovi C.

Alebo je potrebné vždy vystaviť eZSD, ktorý bude obsahovať miesto určenia explicitne prislúchajúce k príjemcovi?

6. Pripomienka k čl. I., novelizačným bodom 70 – 74 (aplikácia §31 - evidenčné čísla miest určenia)

Podľa súčasného znenia § 25b ods. 3 zákona vyplýva, že distribútor má len jedno povolenie, čiže pridelené len jedno evidenčné číslo pod ktorým budú figurovať ako prevádzky jednotlivé plničky (terminály) tohto distribútora, čo znamená, že na eZSD bude potom uvedené pre distribútora, ktorý je odosielateľom, jeho evidenčné číslo a jeho názov a adresa. Na eZSD distribútor ako miesto odoslania uvedie názov a adresu prevádzkarne, t. j. plniaceho miesta. Obdobne je to aj v prípade predajcu podľa § 25b ods. 6, pričom v eZSD budú uvedené len adresy miest určenia, t. j. adresy ČS, bez evidenčného čísla. Naša otázka je, či budú zavedené evidenčné čísla pre jednotlivé prevádzky spravované distribútorom PHM a aj miesta určenia predajcu PHM, t. j. miesta prevádzok ČS?

7. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačnému bodu 70 - § 31 ods. 2 písm. c)

Podľa § 31 ods. 2 písm. c) zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja (ďalej len „zákon“) je potrebné vyhotoviť návrh elektronického zjednodušeného sprievodného dokumentu (ďalej len „eZSD“) aj vtedy ak dôjde k

znehodnoteniu zdaneného motorového benzínu a/alebo zdanenej motorovej nafty (ďalej len „PHM“) na ČS a tieto PHM sa prepravujú naspäť do daňového skladu na prepracovanie. Vzhľadom na to, že často krát k znehodnoteniu PHM dochádza ich zmiešaním z praktického uhla pohľadu je nevyhnutné vyjasniť nasledovné otázky a problematiky:

Keďže takto zmiešaný minerálny olej sa spravidla zatrieduje do PpKN 2710 12 11, t. j. PpKN, ktorá nie je prijímaná ani vydávaná predajcom PHM, je možné v tomto prípade aplikovať výnimku uvedenú v § 25b ods. 15 písm. g), ktorá sa aplikuje v prípade výdaja znehodnotených PHM, čiže by predajca neporušil ustanovenia § 25b, keďže v tomto danom prípade by sa realizoval výdaj zmiešaných PHM, ktorých PpKN je iná ako predajca PHM prijíma?

Ako sa určí prepravované množstvo PHM? Bude smerodajný úbytok z nádrže (hladinomer) alebo meradlo na automobilovej cisterne (ďalej len „AC“)?

Ustanoviť len pre účely vystavenia eZSD na znehodnotený minerálny olej (zmes PHM) hustotu pri 15°C, a to ako hodnotu vypočítanú na základe objemového percentuálneho zastúpenia jednotlivých látok v zmesi a štandardných hustôt daných látok.

Súčasne, vzhľadom na vyššie uvedené, navrhujeme nasledovné:

Ustanoviť možnosť vystaviť eZSD na odhadované množstvo PHM, ktoré bude prepravované do daňového skladu na prepracovanie, pričom následne v správe o prijatí by sa upresnilo prevezené množstvo PHM (ide totiž o čas, keďže správu o prijatí musíme vyhotoviť do 5. dní a vtedy už bude známe presné množstvo PHM, ktoré bolo presunuté z ČS napr. za účelom prepracovania do daňového skladu). To isté platí aj v prípade nevyhnutných presunov medzi dvoma prevádzkarňami ČS toho istého prevádzkovateľa.

Špecifikovať aké meradlo pri týchto neštandardných výdajoch môže byť použité.

8. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 72 - § 31 ods. 5

V § 31 ods. 5 žiadame upraviť nasledovne:

„(5) Preprava minerálneho oleja podľa odsekov 1 a 2 sa začína, keď minerálny olej opustí sklad schváleného odosielateľa alebo distribútora pohonných látok, alebo miesto odoslania na daňovom území, ktoré schválený odosielateľ alebo distribútor pohonných látok oznámil colnému úradu. Distribútor pohonných látok môže zrušiť prostredníctvom elektronického systému zjednodušený elektronický dokument, ak sa nezačala preprava minerálneho oleja podľa odseku 2.“

Odôvodnenie:

Nesúhlasíme s návrhom, aby distribútor PHM nemohol zrušiť eZSD pred začatím prepravy PHM. Aj keď smernica Rady (EÚ) 2020/262, ktorou sa ustanovuje všeobecný systém spotrebných daní, neumožňuje zrušenie eZSD v prípade preprav predmetov spotrebnej dani mimo pozastavenia dane medzi členskými štátmi, máme za to, že táto skutočnosť nebráni, aby na národnej úrovni bolo táto možnosť upravená. Vychádzame zo skúseností z praxe, napr. ak príde k technickým problémom keď sa zablokuje pri plnení AC elektronická plomba, pričom eZSD už bol vystavený ale z dôvodu tejto blokácie nie je možné prepravu začať. Možnosť zrušenia eZSD by bola administratívne a najmä logisticky oveľa menej náročnejšia ako možnosť použitia zmeny miesta určenia alebo príjemcu.

Pripomienka je zásadná.

9. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 73 - § 31 ods. 6

Podľa znenia § 31 ods. 6 je zmena miesta určenia možná len počas prepravy zdaneného motorového benzínu a zdanenej motorovej nafty (ďalej len „PHM“), t. j. do momentu jeho stočenia v mieste určenia. V niektorých prípadoch však môže nastať situácia, že sa PHM odošlú v daňovom voľnom obehu (ďalej len „DVO“) na čerpaciu stanicu (ďalej len „ČS“) 1. odberateľa, kde pri stáčaní nie je na ČS obsluha (v súčasnosti je to bežný stav, že sa stáčajú AC na ČS v noci a niekto na prevádzke ČS nie je, keďže buď tieto ČS nie sú prevádzkované non-stop alebo sa stáčajú samoobslužné ČS). Do nádrže ČS 1. odberateľa sa PHM nezmestí a je potrebné presmerovať časť PHM na ČS 2. odberateľa. Následne by sa mala vykonať zmena miesta určenia, ktorú však v zmysle zákona je možné urobiť len počas prepravy PHM, t. j. pred prijatím PHM na ČS 2. odberateľa. V praxi by to znamenalo, že by bolo potrebné odberateľom PHM vyhotoviť správu o prijatí (do 5. dní odo dňa ukončenia prepravy týchto PHM), v ktorej by tento odberateľ čiastočne odmietol množstvo PHM, pričom kým odosielateľ PHM túto správu o prijatí nedostane, nedokáže systémovo urobiť presmerovanie.

Keďže v SR sa spravidla PHM neprepravujú na ČS na príliš veľké vzdialenosti, v praxi čas na zadanie zmeny miesta určenia je teda minimálny, z toho dôvodu žiadame upraviť znenie zákona tak, aby bolo možné v systéme buď:

- vyznačiť zmenu miesta určenia najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa ukončenia prepravy PHM, alebo
- v novom eZSD uviesť predpokladané prepravované množstvo PHM (zostatok) s odkazom na pôvodný eZSD (resp. pôvodný ARC kód), alebo
- umožniť možnosť rozdelenia prepráv PHM v daňovom voľnom obehú na daňovom území.

10. Všeobecná pripomienka k § 31a

Podľa § 31a ods. 2 sa má vystaviť náhradný ZSD v 3. kópiách (1x pre odosielateľa, 1x pre CÚ odosielateľa a 1x pre príjemcu). Je možné na účely náhradného ZSD využiť tú istú formu náhradného sprievodného dokumentu, ktorá je už ustanovená v súčasnom internom systéme EMCS?

11. Zásadná pripomienka k novelizačnému bod 76 - § 31a ods. 6

V § 31a ods. 6 žiadame upraviť nasledovne:

„(6) Ak je počas prepravy minerálneho oleja v daňovom voľnom obehú elektronický systém nedostupný, schválený odosielateľ môže zmeniť miesto určenia minerálneho oleja v daňovom voľnom obehú na iné miesto určenia toho istého príjemcu alebo na miesto odoslania a distribútor pohonných látok zmeniť príjemcu alebo miesto určenia uvedené v zjednodušenom dokumente len ak oznámil colnému úradu schváleného odosielateľa alebo distribútora pohonných látok informácie podľa § 31 ods. 6. Schválený odosielateľ alebo distribútor pohonných látok je povinný požadované informácie zaslať colnému úradu schváleného odosielateľa alebo distribútora pohonných látok pred zmenou miesta určenia; odsek 4 sa použije primerane.“

Odôvodnenie:

Ide o zosúladenie s úpravou uvedenou v § 31 ods. 6.

12. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačnému bodu 41

Požadujeme, aby na účely podpisovania v systéme EMCS bolo v zákone doplnené ustanovenie, obdobne ako je tomu v zákone č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok), t. j. aby bola zachovaná rovnosť, čo sa týka elektronickej komunikácie s FS SR.

Vzhľadom na vyššie uvedené, žiadame v § 23 ods. 4 druhú vetu upraviť nasledovne:

„Návrh elektronického dokumentu a aj akákoľvek zmena vykonaná prostredníctvom elektronického systému^{6c}) musí byť autorizovaná kvalifikovaným elektronickým podpisom,^{20b}) alebo kvalifikovanou elektronickou pečatou,^{20ba}) alebo uznaným spôsobom autorizácie podľa osobitného predpisu,^{20bb}) ak sa odosielateľ (dodávateľ) alebo príjemca (odberateľ) s colným úradom nedohodnú inak. Návrh elektronického dokumentu a aj akákoľvek zmena vykonaná prostredníctvom elektronického systému^{6c}) možno podať len prostredníctvom špecializovaného portálu prevádzkovaného finančným riaditeľstvom cez určené dátové rozhranie. Ak daňový subjekt, ktorý je fyzickou osobou, chce doručovať finančnej správe písomnosti elektronickými prostriedkami, ktoré nebudú autorizované podľa prvej vety, oznámi správcovi dane údaje potrebné na doručovanie na tlačive podľa vzoru uverejneného na webovom sídle finančného riaditeľstva a uzavrie so správcom dane písomnú dohodu o elektronickej doručovaní. Táto dohoda obsahuje najmä náležitosti elektronickej doručovania, spôsob overovania elektronickej podania a spôsob preukazovania doručenia.“

Poznámky pod čiarou k odkazom 20ba a 20bb znejú:

20ba) Čl. 3 ods. 27 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014).

20bb) § 23 ods. 1 písm. a) tretí bod zákona č. 305/2013 Z. z. zákon o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení zákona č. 238/2017 Z. z. “. V nadväznosti na vyššie uvedené žiadame primerane upraviť aj znenie § 23 ods. 9, § 24 ods. 2 a 8, § 30 ods. 2 a § 31 ods. 3 a 9.

13. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

„V § 46z sa dopĺňa odsek 6, ktorý znie

„(6) Ak právnická alebo fyzická osoba podľa § 31 ods. 2 do 30. septembra 2023 pri preprave minerálneho oleja nepostupuje od 13. februára 2023 podľa § 31 ods. 3 až 6 a odsek 9 zákona účinného od 13. februára 2023, colný úrad neuloží pokutu za porušenie povinností uvedených v § 31 ods. 3 až 6 a odsek 9.“

Odôvodnenie:

S účinnosťou od 13. februára 2023 sa ustanovuje povinnosť pre distribútorov PHM, predajcov PHM a spotrebiteľov PHM prepravovať minerálny olej uvedený do DVO na základe eZSD, avšak pre veľa týchto subjektov ide o prácu so systémom EMCS, ktorá je pre nich absolútne nová a je veľmi pravdepodobné, že doteraz s ním nepracovali. Z toho dôvodu navrhujeme doplniť do prechodných ustanovení možnosť, aby colný úrad na počas prechodného obdobia neukladal týmto subjektom pokuty za porušenie povinností podľa § 31, pričom počas toho obdobia by colné úrady aktívne komunikovali s dotknutými subjektami za účelom osvojenia si týchto nových povinností.

14. Zásadná pripomienka k čl. III bodu 23 (§ 16 ods. 14 písm. b)) návrhu zákona

Navrhujeme v čl. III bode 23 (§ 16 ods. 14 písm. b)) návrhu zákona spresniť, že pod pojem „nedoplatok“ spadajú nielen nedoplatky voči colnému a daňovému úradu a Sociálnej poisťovni, ale aj voči zdravotným poisťovniam.

Zároveň navrhujeme 15dňovú lehotu po splatnosti a výšku nedoplatku 5 EUR zaviesť aj do ust. § 16 ods. 16 písm. a) zákona upravujúceho postup správcu dane pri zložení/doplnení zábezpeky na daň u daňového subjektu, ktorému bolo úplne alebo čiastočne upustené od zábezpeky.

Odôvodnenie:

Súčasný znenie zákona č. 530/2011 Z.z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov (ďalej len „zákon“) definuje podmienky, ktoré musí spĺňať prevádzkovateľ daňového skladu, ktorý je podnikom na výrobu alkoholického nápoja, na to, aby bol považovaný za daňovo spoľahlivého. Daňovo spoľahlivý prevádzkovateľ daňového skladu nesmie okrem iného mať nedoplatky voči colnému úradu a daňovému úradu ako aj nedoplatky na poisťovní na sociálne poistenie. Čo sa týka vzťahu prevádzkovateľa daňového skladu voči zdravotnej poisťovni, zákon vo svojich ustanoveniach neobsahuje pojem „nedoplatok“. Záväzok, ktorý vznikne prevádzkovateľovi daňového skladu voči zdravotnej poisťovni tento zákon označuje ako „pohľadávku po splatnosti“, pričom sa odvoláva na zákon o zdravotnom poistení, ktorý rovnako vo svojich ustanoveniach neobsahuje pojem „nedoplatok“. Navrhujeme preto v návrhu zákona spresniť, že pod pojem „nedoplatok“ v zmysle ust. § 16 ods. 14 písm. b) druhého bodu zákona spadajú nielen nedoplatky voči colnému úradu, daňovému úradu a Sociálnej poisťovni, ale aj pohľadávky po splatnosti voči zdravotnej poisťovni. V zmysle takto upraveného znenia návrhu zákona by sa za nedoplatok nepovažovalo omeškanie akejkoľvek platby v lehote do 15 dní od splatnosti alebo vo výške do 5 EUR nielen voči daňovým a colným úradom, ale aj voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia. Týmto krokom by zároveň došlo aj k zjednoteniu posudzovania záväzkov prevádzkovateľa daňového skladu voči Sociálnej poisťovni a jednotlivým zdravotným poisťovniam. Za účelom zjednotenia ustanovení zákona týkajúcich sa zábezpeky na daň navrhujeme 15dňovú lehotu po splatnosti a výšku nedoplatku 5 EUR zaviesť aj do ust. § 16 ods. 16 písm. a) zákona upravujúceho postup správcu dane pri zložení/doplnení zábezpeky na daň u daňového subjektu, ktorému bolo úplne alebo čiastočne upustené od zábezpeky. Colný úrad by tak vyzval na doplnenie zábezpeky na daň takého prevádzkovateľa daňového skladu, ktorému bolo úplne alebo čiastočne upustené od zábezpeky, ak zistí, že má nedoplatky voči daňovému úradu, colnému úradu, Sociálnej poisťovni alebo voči nemu zdravotná poisťovňa eviduje pohľadávku po splatnosti viac ako 15 dní alebo vyššiu ako 5 EUR.

15. Zásadná pripomienka k čl. III – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme do návrhu zákona doplniť ustanovenie umožňujúce držiteľovi povolenia na predaj spotrebiteľského balenia liehu v odôvodnenom prípade predaj spotrebiteľského balenia liehu v daňovom voľnom obehu inému predajcovi spotrebiteľského balenia liehu alebo distribútorovi spotrebiteľského balenia liehu so súhlasom správcu dane aj bez potreby zrušenia povolenia na predaj spotrebiteľského balenia liehu.

Odôvodnenie:

V súčasnosti čoraz častejšie dochádza k situáciám, kedy držiteľ povolenia na predaj spotrebiteľského balenia liehu (ďalej len „predajca SBL“) disponuje určitým množstvom zásob SBL, ktoré nie je ďalej schopný dodať na konečnú spotrebu (napr. z dôvodu zmeny v spotrebiteľských preferenciách zákazníkov, obstarania zásob SBL za účelom predaja na konkrétnej akcii, napr. vianočné trhy, festivaly, firemné večierky a iné podujatia, na ktorých sa predáva špecificky vymedzený alebo vyžiadaný typ SBL). Ak sa predajca SBL chce „zbaviť“ týchto nepotrebných zásob SBL, je nútený požiadať správcu dane o odňatie povolenia na predaj SBL a odsúhlasenie predaja zostávajúcich zásob inej

oprávnenej osobe (napr. predajcovi SBL, distribútorovi SBL). Ak chce takáto osoba aj naďalej v rámci svojej podnikateľskej činnosti predávať nové zásoby SBL v daňovom voľnom obeh, je povinná opäť požiadať správcu dane o vydanie nového povolenia na predaj SBL. Vyššie popísaný proces považujeme za nelogický a administratívne zaťažujúci nielen daňové subjekty, ktoré sú pre tieto účely povinné podať správcovi dane príslušné žiadosti (o zrušenie povolenia, súhlas s odpredajom, o vydanie povolenia) a predložiť požadované podklady, ale aj samotného správcu dane, ktorý musí posúdiť podklady, ktoré mu boli predložené, a vydať minimálne tri rozhodnutia – o zrušení povolenia na predaj SBL, súhlas s odpredajom zásob, rozhodnutie o registrácii predajcu SBL. Vzhľadom na súčasnú prax navrhujeme do návrhu zákona doplniť ustanovenie umožňujúce predajcovi SBL v odôvodnenom prípade predaj SBL v daňovom voľnom obeh inému predajcovi SBL alebo distribútorovi SBL so súhlasom správcu dane aj bez potreby zrušenia povolenia na predaj SBL. Takýmto krokom dôjde nielen k zjednodušeniu podnikania pre predajcov SBL, ktorí budú môcť rýchlejšie a efektívnejšie reagovať na potreby trhu, ale aj k zníženiu administratívnej záťaže ako na strane predajcov SBL, tak aj samotného správcu dane.

16. Zásadná pripomienka k čl. III – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme úpravu povinnosti držiteľa povolenia na predaj spotrebiteľského balenia liehu a držiteľa povolenia na distribúciu spotrebiteľského balenia liehu mať v prevádzkarni k dispozícii doklady o nákupe a predaji spotrebiteľského balenia liehu alebo kópie týchto dokladov v návrhu zákona tak, aby nemal povinnosť mať ich priamo v prevádzkarni, ale bude povinný ich predložiť správcovi dane na vyžiadanie v lehote stanovenej správcom dane. Zároveň navrhujeme spresniť, že ak sú tieto doklady k dispozícii v prevádzkarni, nemusia byť držané v papierovej forme, ale môžu byť aj v elektronickej forme.

Odôvodnenie:

Prevádzkareň predajcu spotrebiteľského balenia liehu (ďalej len „SBL“) definovaná v zákone môže mať rôznu formu, napr. predajňa, kaviareň, reštaurácia, bar a pod. Za prevádzkareň zodpovedá určitý zodpovedný zástupca, ktorého osobu predajca SBL oznamuje správcovi dane už pri samotnom vydaní povolenia na predaj SBL a oznamuje aj prípadné zmeny v tejto osobe. Práve tento zodpovedný zástupca častokrát zodpovedá za nákup a predaj zásob SBL a ich evidenciu v danej prevádzkarni. V praxi často dochádza aj k situáciám, kedy tento zodpovedný zástupca nie je vždy aj fyzicky prítomný v danej prevádzkarni, ale túto prevádzkareň pravidelne navštevuje z rôznych (najmä pracovných) dôvodov. Vo všeobecnosti nie je v záujme predajcu SBL, aby iné osoby (okrem zodpovedného zástupcu) pracujúce alebo sa zdržiavajúce v prevádzkarni mali vedomosť o nákupných cenách SBL alebo iných pre predajcu SBL citlivých informáciách. Z tohto dôvodu navrhujeme zo zákona o SPD z alkoholických nápojov vypustiť povinnosť predajcu SBL držať doklady o nákupe a predaji SBL priamo v prevádzkarni. V zmysle nami navrhovaného ustanovenia by bol predajca a distribútor SBL povinný tieto doklady predložiť správcovi dane dodatočne v správcovi dane alebo zákonom stanovenej lehote (ak by ich predajca/distribútor SBL nemal fyzicky k dispozícii v danej prevádzkarni).

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/698>